

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . . . 6 kor — fl.	Félévre . . . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földesút, az udvarban hátul.

Kamarai választások.

Debreczen, május 14.

Nagy nap virrad kereskedőink és iparosainkra holnap szerdán. Akkor szervezik újra a megválasztandó beltárgyakkal a kereskedelmi és iparkamarát, mely tagjainak magán és társulati érdekeit van hivatalosan védelmezni. Sok tekintetben érdekes és új lesz ez a választás, mert kiterjeszkedik azon elemekre is, melyek eddig vagy egyáltalán nem, vagy közvetlenül nem éltek szavazati jogukkal. Megszűntet ez a választás sok ferdeséget s egyoldalúságot, mely a most belépő beltárgyok testületében előfordult. Így például az elmúlt ciklusban a rőfőskereskedők száma 7 beltárggyal volt képviselve, míg néhány, aránylag fontos szakma, mely mind működési tere, mind szaktársai sokasága miatt képviselendő lett volna, nem jutott

beltárgghoz. Mindezen bajon segít most az új választás.

Maga a választási aktus szerdán délelőtt 9 órakor kezdődik a városháza nagytermében. Ugy a kereskedők, mint az iparosok külön-külön előkészületeket tettek, hogy megfelelő erővel s szervezettel menjenek be a választási küzdelembe. Különben is az idén sokkal nagyobb az érdeklődés a választások iránt, mint az előző választások alkalmával.

A kereskedő osztály azon célból, hogy a szavazatok el ne forgácsolódjanak s hogy a beltárgyok sorába ezuttal mindazok felvétesenek, kik a kamarában eddig kifejtett tevékenységük, a köztéren folytatott szereplésük alapján ott szinte nélkülözhetetlenek, megállapodott a jelöltek névsorában. Ezt a listát a Debreczeni Kereskedő Társulat, a Debreczeni Kereske-

delmi Csarnok és a debreczeni kiskereskedők által — mint a kik e névsort elfogadták — kiküldött bizottság aláírásával küldik szét. Ezen névsorban helyet foglalnak: Áron Jenő, Báthory József, Bechert Manó, Falk Lajos, Fleischmann Mór, Györffy Aladár, Kardos László, Kovács Mihály, Löfkovits Arthur, Lukács Ármin, Mayer Emil, ifj. Schwarz Vilmos, Szabó Kálmán, Szentkirályi Tivadar, Várrai János.

Összesen tehát 16 beltárggyal lesz a kamarának, míg a most lefolyt öt évi működés két utolsó esztendejében csak 14 volt, mert két elhalt beltárggy helyére a póttárggyok be nem hivattak. E listában, mint látható, képviselve van az eddig mellőzött kis kereskedő (szatócs) osztály is két jelölttel: Báthory Józseffel és Várrai Jánossal. A többi beltárggyok mindegyike külön-külön csaknem kizárólag egy-

A nagybácsi.

Írta: Kovács János.

A gőzmasina éles füttyentése a távolból jelezte, hogy megérkezett a vonat. Egy félóra múlva hát itt lesz a vendég, a nagybácsi.

Ilonka még tett-vett, iga i ott az ebédlőben egyet-mást, aztán egy pillantást vetve az ambituson mélyen a kötésébe merült édes anyjára, egy-két szökéssel ott termett a nagyereszes utca ajtó alatt, bárha jól tudta, hogy még jó husz percz beletelik, míg a kocsit befordul a Nagy-utczába.

Amint ott állt az utcaajtóba, ugy látszott, mintha gondolataival egészen bele-mélyedt volna a leánygő nap utolsó sugaraiba, holott pedig csak anyagi tekintete kísérte a mindjobban elhalványuló színes sávokat. Fiatal lelke ott kalandozott annál a bolondos luronál, akire most olyan nagy kíváncsi volt, hogy vajjon megjötte-e már valamelyest az esze az alatt a hat esztendő alatt, amióta utoljára látták egymást?

Mert Laci szörnyű egy bolondos fiú volt. Mennyi csinyt tett! Alig birt vele az édes mama; és a maga bohóságainak részesesé tette Ilonkát is.

Egyszer is felcsalta a kislányt a cseresznyefára, ő maga pedig lekuszott róla és addig le nem segítette Ilonkát, míg tíz csókot nem ígért neki.

Szeleburdi, de bátor gyerek volt a Laci, annyi bizonyos.

Hadadiné nemzetes asszony, meghallván a kesely csengettyűjét, félredobta a kötését, bement a szobába, hogy még

egyszer meggyőződjön a rendről, aztán ürge léptekkel végigtipegott a hosszú tornácra, máris ölelése tárva a karjait.

És ebben a minutumban, hogy az ajtóhoz ért, hagyta el az Ilonka ajkát egy halk sikoly:

— Laci bácsi! Isten hozta!...

A másik perczben már csókokkal borította el a kezét egy szálas, derék fiatal ember, kinek napbarított arcát gondosan ápoló göndör fekete szakál körítette.

— Kedves, drága nénikém! — szolt lelkendezve a fiatal ember, — csakhogy egyszer viszontláthatom! — hogyan vannak?

Aztán odafordult a leányhoz, hosszasan legeltette rajta szemét s mikor látta, hogy a fiatal teremtes már alig bir küzdeni zavarával, gyöngéden elvonta a kezét s szinte elfogódottan kérdezte:

— És az én kedves, szép kis hugom — hogy van?...

Ilonka nem tudott válaszolni, de a kezét sem vonta vissza, hanem mind a hárman kézen fogva vonultak végig a tornácra be a rég nem látott kuriába, amelynek minden kis részecskéje a gondos háziasszony egyszerű, de keresetlen izléséről tanuskodott.

A vendég csakhamar helyet foglalt a régen ismert bőrös karszékekben, szemben a nénikével. Ilonka pedig minden utasítás nélkül a konyhába vonult, hogy a vacsoráról gondoskodjék.

Ezalatt Laci elmondta, hogy már mérnöki oklevelet szerzett. Állása is van egy vízszabályozó társaságnál és most csak

az volna hátra, hogy fészket rakjon. A szülei ki is nézték már a jövődöbelit a Haraszthyék Málíkája személyében..

— Nagyon jól választottak fiam — jegyezte meg a néni — magam részéről is hozzájárulok a választásukhoz.

— Ismeri néni Haraszthyékat?

— Igen jól. Haraszthyé kedves barátom. A lányról pedig elég, ha azt mondom, hogy az anyja nevelése.

— E szerint hát nyugodt lélekkel mehetek háztűznézőbe?

— Szerencsét kívánok hozzá, fiam, de arra is figyelmeztetek, hogy szedd össze magadat, mert tudom Istenem, hogy anya, leány ugy csak meg fognak examínálni.

— No, majd meg látjuk? — felelt mosolyogva a fiatal ember. — Valamennyire már én is csiszolódtam egy kicsit...

— Veszem é zre!... Meddig maradsz nálunk?

— Holnap délután már mennem kell...

— Már?! szaladt el a szó Ilonka ajkáról, aki ép az utóbbi szavaknál jött be a szobába.

Laczinak az a hang nem kerülte el a figyelmét. Elégült mosoly vonult el az arcán, de nem szolt semmit, csak nézte hosszan Ilonkát, kinek karcsu, formás természetével alig tudott betelni.

Csakhamar inyesiklándoztató vacsora párolgott az asztalon. Laci legkedvencebb ételével találkozott viszont, amihez aztán hozzá is látott derakasan. Csak kevés szó esett evés közben. Éppen annyi amennyivel Laci megismertethette kedves rokonait

egy fontos szakot képvisel. Ha némely szakma nem volna képviselve, ez a körülmény annak tulajdonítandó, hogy ugyanazon szak a múlt ciklusban több taggal is képviseltetett, míg más szakból kamarai beltágok nem kerültek ki.

A kamarai beltágok pedig nagyon helyesen teszik, ha lelkesedéssel gondolnak a választásokra s arról nem maradnak el. Tessék csak meggondolni és jól megfontolni, mit tesz az, ha öt évre választanak kereskedőink és iparosaink kamarai beltágokat. Ez nem csak Debreczen, de metropolisunk utján közvetve befolyással van hazánk kereskedelme és ipari érdekeire.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Elnök Perczel Dezső 10 órakor nyitja meg az ülést.

Vita nélkül fogadja el a ház harmadszori olvasásában a szeszadóra vonatkozó, valamint a szeszadópótlékra vonatkozó törvényjavaslatokat, valamint a nyugtatvány és szerződés bélyeg felemelésére vonatkozó törvényjavaslatot és az 1896-1891. ülésszak ideje alatt főrendi házi jogot nyert főrendek beiktatásáról szóló törvényjavaslatot.

Következik

az összeférhetetlenségi törvény revisiója.

Rohonyi Gyula előadó:

Förster Ottó: Halljuk a lélekharangot.

Rohonyi Gyula: Az ellenzék folytonos halljukozása és helyeslése közepette ösmerteti a javaslatot. Fontosnak, sürgősnek mondja a javaslatot, melyet még az ülés-
szak alatt leszándékszik tárgyalni a ház. Hosszu bizottsági megfontolás és tárgyalás előzte meg a törvényjavaslatot, de maga a javaslat tárgyának fontossága, kényes volta tette szükségessé a hosszas tárgyalásokat. Hivatkozva van az 1875. évi összeférhetlenségi törvényre, mely minden-
esetre megfelelt az akkori követelményeknek, de ma, mikor ugy közgazdasági, mint politikai életünk nagyon előhaladott, kívánatossá tette a helyzet változtatását, a törvényt nem megváltoztatni, de a korhoz módosítani kell. Hosszan ösmerteti az összeférhetlenségben a képviselőház jury-jének birálatát, nem volna méltó a házhoz, ha egy külső fórum ítélkezne annak belső ügyei felett. (Helyeslés.) Áttér a részletek ösmertetésére. Az egyes pontokat külön-külön veszi tárgyalás alá, párhuzamban a régi törvénnyel. Mutatja ennek előnyeit. Ma közgazdasági helyzetünk még olyanpon-
ton áll, hogy minden egyes ágában az állam közreműködésére van szüksége, mert társadalmunk még nincs megérve közgazdasági tevékenységre.

Rakovszky István: ki van fosztva, nem megérve.

Rohonyi Gyula előadó: s ép ezért, mert minden egyes közgazdasági mozzanat az állammal van szoros összefüggésben, kell hogy azt az összekötő jogviszonyt, mely a törvényhozók és ily közgazdasági funkciók között fenn áll, tisztázzuk. Felveti a kérdést, vajjon időszerű-e most e revisió? Maga a közvélemény adja rá a feleletet, hogy

igen! Ez nem az egyes elleni haroz, de a törvényhozás tekintélyének emelésére irányuló törekvés. (Ugy van, helyes.)

Áttér a főrendek összeférhetlenségi-
gére. Azok törvényét most revidálni nem lehetett, egyrészt, mert azáltal nagyon hátráltatva lenne ez a törvényjavaslat, másrészt pedig a főrendház egész más szervezettel bir, semhogy ezzel egybevonva lehetett volna megalkotni. (Halljuk, halljuk.)

Elnök csenget, kérek csendet.

Rohonyi Gyula előadó kéri a törvényjavaslat elfogadását. (Élénk helyeslés.)

Kossuth Ferencz: Amikor Magyarországon egy ilyen, a közgazdaságot érintő törvénnyel állunk szemben, különös figyelemmel kell lennünk Magyarország kivételes helyzetére. Kivételes Magyarország helyzete e tekintetben abban, hogy sehol a közgazdaságnak annyi fázisát, annyi változását nem látjuk, mint nálunk. Ez az egyik, ami súlyosabbá teszi a helyzetet. A másik körülmény az, hogy a háznak 34 éves multjában alig volt tagja, ki közgazdasági tevékenykedést ki nem fejtett volna. Magát a törvényjavaslatot egy elkerülhetetlen jónak tartja, olyan ez, mint egy műtét, melynél minden körülményre tekintettel kell lenni, nem szabad semmit figyelmen kívül hagyni, mert a legkisebb tévedés folytán a műtét fáj és nem gyógyít. E törvénynél a fő, az elnök részrehajlatlansága, mert ennek az eljárása fogja átjárni az egész vitát, ez fogja vezetni, a helyes utra terelni. Hogy mily nehéz feladat ez, mutatja Szilágyi Dezső esete, ki inkább ott hagyta állását, semhogy részrehajlóvá legyen. (Taps és helyeslés balról.)

A jogegyenlőség szempontjából kéri a törvényjavaslatot a főrendházra is kiterjeszteni, de e tekintetben a párt külön törvény mellett határozott, melyet még e ciklusban kellett megcsinálni. Sok pontja a javaslatnak homályos, s erre nézve kér a miniszterelnöktől felvilágosítást. Így homályos az ügyvédekre, a közjegyzőkre vonatkozó

az elmúlt hat esztendő alatt átélt élményeivel, nem egyszer derült hangulatra kelteve ugy a nénit, mint a fiatal lányt.

A nemzeti asszony kuriáján szokás volt a korán való nyugalomratérés s ezen szabály alól még a vendég sem képezett kivételt. De sokáig nem jött álom a szemére. Bárhogyan leplezte a meglepetését, amit kislánynak vélt unokahuga látásán érzett, hovatovább arra a meggyőződésre jutott, hogy Ilonka gyönyörű hajadonná fejlődött, akinek ábrándos kék szeméibe nem minden aggodalom nélkül lehet nézni.

— S én azt hittem — morfondirozott magóan — hogy még mindig a félnék kis csitri teremtés!

Csodálatosképpen most az Ilonka selymes pilláira is csak nem akart álom nehezédni...

— Hiszen nagy, erős termetű fiu volt Laci mindig, sőt az utóbbi esztendőben még mintha egy keskeny, fekete szalag is körítette volna duzzadt, piros szája szélét. De alapjában véve olyan bolondos, szeles egy fiu volt!... És most olyan kimerült, urias minden mozdulata — és a fekete szemében olyan hódító tűz lobog... oh, be érdekes egy nagybácsi ez a Laci bácsi!...

Ezek voltak az Ilonka álmotűző gondolatai.

Beregi László mérnök ur, mikor reggel felébredt, ugy találta, hogy bár jól pihent az éjszaka, a gondolatai nagyon is ki vannak merülve. Egynéhányszor végigsimította kezével forró homlokát, aztán gyorsan felöltözködött s azt gondolva, hogy rokonai még alusztabb: óvatos léptekkel

kisietett a kuriából. Egyenesen a kertbe tartott, amely már a felkelő nap ragyogásában visszhangzott a madarak dalolásától.

És mintha csak a véletlenjátéka volna iné a sors is mennyire kedvezni látszik neki! Laci, amint nesztelenül haladt a harmatos pázsiton, egyszerre csak Ilonkát pillantja meg, aki zerge szökkeléssel ugrik egyik virágtőtől a másikhoz, kegyetlen pusztítást végezve a harmatcsöptől csillogó illatos hajtásokban. Laci alig bírta elnyomni az örömkialtását. Annyi gyönyörrel töltötte el ez a látvány, hogy nem tudta, mire határozza el magát...

Mikor Ilonka teleszedte virággal csipkés szélű hófehér kötényét, egy szökkenéssel eltűnt a komlóval sűrűn befutott sötét lugosban. A harmatos virágokat az asztalra szórta, aztán nagy ügyességgel, de mély gondolatokba merülten hozzáfogott egy csokor kötéséhez.

Végre el észült a kedves munkájával. Apró ujacskái alól remekül összeállított bokréta került ki. Maga a készítője is gyönyörködve forgatta a kezében, közben gyakran élvezve kábitó illatát.

— Azt hiszem — suttogta önmagához — örömet fogok vele szerezni a nagybácsinak...

Ezt a szót meghyomta és kedvesen mosolygott rá.

— Kimondhatatlan örömet — felelt most Laci remegő hangon s szeliden átölelte a meglepett leány karcsu derekát. — Milyen figyelmes az én kis unokahugom.

— Igen, de... miért magáz... — kérdezte zavarral Ilonka. — Hiszen a nagybácsim?!...

Laci hosszasan simogatta a fiatal

lányka göndör fürtjeit, bele-belemerült azokba a nefelejtskék szemekbe és ugy szeretett volna egy forró, édes csókot lehelni a remegő piros ajakra — de...

— Eh kiáltott fel lázban égő szemekkel a fiatal ember — hiszen rajtam áll. De hogyan is nem jutott ez nekem előbb az eszembe.

Aztán majdnem az ölébe vitte a remegő lányt az ambitusra. Ott leültette és viaszszalad a csokorért. Mire visszatért, azt látta, hogy a néni aggodalmas gondossággal törülgeti gyermeke homlokáról a veritéket...

— Azt hiszem, meghűtötte a magát az ügyetlen — fordult a nemzeti asszony a fiatal emberhez — a csipője egészen átázott a harmatos fűben. Persze, virágot szedtél kora reggel. Csak nem érik meg az eszed soha te, te, szeleburdi...

— Most az egyszer mégse széleskedtem el a dolgot, kedves nénikém — felelt félig komolyan, félig tréfásan Laci, miközben ajkához emelte a tisztas matróna kezét...

— Nem megyek Haraszthyékhoz, nénikém...

— Hát?

Laci egy sokat mondó, szerelmes pillantást vetett Ilonkára, ki szórakozottan babrált a harmatos bokrétaival, mialatt arca lassan-lassan visszanyerte úde színét, ugy hogy mikor tekintete az édesanyjával találkozott, egyszerre olyan piros lett, mint az a feslő rózsabimbó, amelyik a bokrétaét ékesítette...

Egymáséi lettek.

rész. Nagyon sok kifogásolni valót talál a törvényjavaslaton, most nem szándék szik még szoros bírálattá tenni a törvényjavaslatot, mert abban határozott javulást lát. S éppen azért azt általánosságban úgy pártja, mint saját nevében elfogadja. Csak egy megjegyzése van még. E javaslatot megteremtette az a párt, amelyik 34 éves parlamenti multja alatt monopolizálta a hatalmat. —

Felkiáltások balról: A Tisza klick, Bánffy aora!

Kossuth Ferencz: Ez a párt, mely belevitte az ország politikai életébe a hatalmi egyedúrúságot, ma ugyszólván a javulás útján van, amikor azt a törvényjavaslatot beterveztette. (Hosszas helyeslés, éljenzés.)

Kossuth Eerencz: Helyes! (Éljen.)

Zichy János gróf: Röviden bejelenti, hogy a néppárt csatlakozik a törvényjavaslathoz.

Polónyi Géza: Mindenben hozzájárul a függetlenségi és Kossuth párt álláspontjához.

Polónyi: De sok tekintetben kifogásait elfogja adni. Tisztázandónak tartja azt a kételyt, hogy ez a törvény nem egyes egyének ellen irányul, de irányul a viszonyok tisztázására. Történelmi mozzanat a mai; meg kell állapítani, kiket lehet Házba boosítani s kit nem? Ő, ki az általános szavazati jog hive, kimondatni kívánja, hogy e Házból senkit ki ne lehessen zárhatni, ki vagy tisztességtelen összeférhetlenség által, vagy függési, vagy közjogi összeférhetlensége által magát képviselőre képtelenné nem teszi, ki kell zárni minden kategóriázást, nem lehet megtűrni e tekintetben osztályozást. A közigazgatási tevékenység kizárását helyesnek nem tartja, de igen fontos e téren, hogy megtudjuk találni a kellő utat, melynek keretén belül közigazgatási tevékenységet ki lehet fejteni. Azt az elvet nem apozetálja, hogy a kereskedelemben tisztán tisztességtelen elemek vehessenek részt. (Nagy zaj.)

Just Gyula: Ki mondja ezt!

Polónyi Géza: Nevetségesnek állítja az összeférhetlenségi, ugynevezett zsüri bizottságot, mely önkényüleg lesz az elnök által kijelölve. Ehhez a káros fórumhoz ő sohasem fog hozzájárulni, mert a jövő megfogja mutatni, hogy csináltunk egy törvényt, melyet úgy lehet értelmezni a nagy ki-ki akarja. Mert ha ő volna az elnök, ki tudná választani az olyan képviselőt bírónak, kiknek kiválasztása után megvan győződve, hogy (a szabadelvűpárt minden embere a Tiszák felé fordul) szónéklül elfogadná azt a javaslatot. Hol látott a miniszterelnök egy kinevezett zsürit? Az ilyen kinevezett bíróság nem bírálhat egy képviselőház felett. És ha ezen nem fognak másítani, úgy ő a harmadszori felolvasásban nemcsak, hogy el nem fogadja e törvényjavaslatot, de minden eszközt felfog használni arra, hogy ebből törvény ne legyen. Mert ez a legveszélyesebb pont.

Ez a pont már annyiban is módosításra szorul, amennyiben ily tisztázatlan helyzet folytán, külső bejelentések által folyton fogják molesztálni a házat, folyton felszínre fogja tartani az összeférhetlenséget s nagyon fogja csökkenteni a parlament tekintélyét. A parlament tekintélye kell, hogy szent és sérthetetlen legyen, s erre nézve nem szabad, hogy a külvilágban kértely álljon fenn. Nem akarja magát egy újabb bojkottnak kitenni. De a mult igazolja szavait, hogy ha most erélyesen meg nem védjük tekintélyünket, oda fognak kerülni a hol az oly szomorú emlékezetű Bánffy korszakban voltunk. A nyugdíjra vonatkozólag kimondani kívánja, hogy a ki képviselő akar lenni, ám elégedjék meg

képviselői tisztelet díjjal s mondjon le a nyugdíjról.

Polónyi: Most pro domo fogok beszélni, nyiltan kimondom.

Fáy István: Gondolom. (Zajos helyeslés.)

Justh Gyula: Pénztért!

Polónyi Géza: Kérlek mondj egy esetet, mikor használtam fel képviselő voltom saját céljaimra.

Fáy István: Ezt nem is gondolom.

Polónyi Géza: Beszél az ügyvédek összeférhetlenségéről s kizártnak tartja annak lehetőségét, hogy az ügyvédi közbenjárást összeférhetlenné mondja ki. Felolvassa aztán a képviselőkre vonatkozó közbenjárási törvényt, mely kimondja, hogy nem szabad pénzért közbenjárni.

Fáy István: Nem is szabad.

Polónyi Géza: Nem mindenkinek van öröklött birtoka, kell hogy valaki becsületes munkával is megkeresse a kenyerét. (Óriási láрма, elnök csenget.)

Fáy István: Hogy mondhat ilyet, ki kérem magamnak.

Polónyi Géza: Óriási zajban igazolja szavait s azt mondja, közbenjárni lehet.

Just Gyula: De pénzt nem kell elfogadni.

Polónyi Géza: Voltam a képviselő ur képviselője is pénzért!

Just Gyula: Soha! (Óriási láрма, elnök csenget.)

Polónyi Géza: Tisztázandónak tartja az ügyvédi összeférhetlenséget. A pénztételekre és szállításokra nézve nagyon tulhajtott az intézkedés, nagyon kívánatos volna ezen szakaszokat megindokolni, körülírni, meghatározni azokat a vállalatokat, pénztételeket, azokat a kapcsokat, melyek összeférhetlenséget vonnak maguk után. — Azon óhajjal zárja be szavait, hogy a kormány vegyen tekintetbe minden körülményt s ennek alapján igyekezzen a kellő módosításokat megtenni.

Szünet után.

Elnök kijelenti, több szónok feljegyezve nincs s a vitát bezárja.

Szél Kálmán miniszterelnök: Kijelenti hogy ennek a törvénynek keresztülvitelére kötelezi programjában tett ígérete s azt hiszi ígéretének komolyságában ma már senki sem kételkedhetik. (Helyeslés.) A törvényjavaslat keresztül vitelében szoros figyelemmel volt a 75 évi törvényezikre, melynek szellemében igyekezett ezt a törvényjavaslatot megalkotni. Ennek házait pótolni kívánja, annak szellemében. Polónyira reflektálva kijelenti, hogy a társadalomnak csak egy osztálya van kizárva a képviselőházból s az azokból áll a kikszereződéses viszonyban állanak az állammal. Megvédi Polónyival szemben azokat, kik állami nyugdíjban részesülnek, bizonyítja, hogy az nem lekötött helyzet.

A közbenjárást annyiban igyekezett megszorítani, hogy a képviselők ne állítsák pressio alá a minisztereket. Erre nézve hajlandó módosításokat is elfogadni. (Helyeslés.) Visszautasítja Kossuth Ferencz a szabadelvűpártra vonatkozó vádját s kijelenti a mikor ő a szabadelvűpárt élére lépett, áthatotta őt az igazságszeretet érzete s bizton számított azon gyűri támogatására, mely őt a szabadelvűpárt körében körülvette.

Szél Kálmán felszólalása után általánosságban elfogadták a javaslatot.

VIDÉK.

Egy község lángokban. Tegnap délelőtt tizenegy óra tájban Királyi község közepe táján kigyuladt egy ház. Az erős

szélviharban borzalmas gyorsasággal tüzet fogtak a szomszédos épületek. — Nem telt bele egy negyedóra, már tizenöt ház lángokban állott. Ar oltásra összesereglett falubeliek jóformán tehetetlenül álltak a a vésszel szemben, mert a község egyetlen fecskendője rossz és használhatatlan volt, a faluban pedig napok óta nagy a vízhiány. Így azután nem is szűnt meg a pusztító veszedelem, amíg ép házra találtak a lángok. A kár nagyságát eddig még nem tudják, de körülbelül koldussá lett a község lakóinak fele.

Agyonlőtt tolvajvezér. Tisza-Szöllös községben retteget ember volt a roppant erejű Kiss István, egy több tagból álló tolvajbanda feje. — Kiss a minap a banda tagjaival fát ment lopni az erdőbe. — A zsákmányból a veszedelmes tolvajfőnök jóval többet vett magának, mint amennyit társainak juttatott, ami a banda egyik tagját, Juhász Imrét annyira dühbe hozta, hogy fegyvert ragadva, társai szemeláttára szó nélkül agyonlőtte Kiss István tolvajvezért. A holttestet azután a helyszínen elhantolták.

Teljes vasárnapi munkaszünet.

Debreczen, máj. 14.

Az a mozgalom, mit a kereskedelmi alkalmazottak egyesületeinek központi bizottsága a teljes vasárnapi munkaszünet érdekében indított, mind nagyobb arányokat ölt és ma már határozott eredményt is mutat fel.

Miután ugyanis a központi bizottság arra fekteti a fősúlyt, hogy addig is, míg ennek a kérdésnek törvényhozói uton való rendezése lesz lehetséges, a megoldás a főnökök és az alkalmazottak egyetértő közbenjárásával történjék, — mind nagyobb számmal jelentkeznek azok a főnökök, kik közös megegyezés alapján, saját elhatározásokból, legalább a nyári hónapok alatt, a teljes vasárnapi napon zárva tartják üzletüket.

A mozgalomban különben résztvesztő központi bizottsághoz tartozó 58 egyesület, ugyszólván az alkalmazottaknak minden számbavehető egyesülete, úgy hogy ma már határozottan országos mozgalomnak nevezhető a központi bizottság útján intézett agitáció, mely ennek daczára nem lépi át azokat a határokat, a melyeket a gazdasági vagy társadalmi követelmények szigoruan megszabnak.

Éppen ezért remélhető azonban leginkább, hogy az alkalmazottaknak ez a méltányos kívánsága, rokonszenves fogadtatásra talál a főnökök körében is.

SZÍNHÁZ.

Műkedvelő előadás. A szini évad után rákerül a sor a műkedvelő előadásokra, amelyekből csaknem minden hétre kijut egy. Az első műkedvelő előadást már pünkösd másodnapján megtartják a Margit-fürdő disztermében, amikor *Dianiska*

Ágoston rendezése mellett a *Sárga csikó* című népszínművet adják elő. A főbb szerepeket a következők játsszák: Bakaj András gazdát Remecz Imre. Erzsike leányát Zöld Mariska. Csorba Mártont *Pajtás* Béla. Ágnes feleségét *Szabó* Juliska. Laczit *Rigó* Lajos. Gelecséri pusztabíró *Holló* Imre. Peti fiát *Szaladics* Jenő. Harasztos kántort *Fejértay* István. Icziget *Grossmann* Albert. Csárdás gazdát *Tóth* Miklós, Bogár Imrét *Varga* József. A két koldust Reiner Aladár és Kolozsváry Mihály. Az előadást *Ferkó* Gyula szavallata nyitja meg. A helyárak 2 korona, 1 kor. 60 fillér, 1 kor. 20 fillér és állóhely 60 fillér. Az előadáson s az utána következő táncvigalmon a Kiss Béla zenekara játszik.

Hangverseny a színházban.

A debreczeni egyetem javára még e hó végén, legkésőbb a jövő hó elején fényes hangverseny lesz a színházban, amelynek érdekességét és értékességét különösen emeli, hogy a program számokat kiváló művésznők és művészek töltik be. *Kun* Béla a jogakadémia segélyező egyesületének elnöke tegnapelőtt Budapesten járt, hogy a szereplésre *Fedák* Sári, *Rákosi* Szidi és *Tom* Bélát megnyerje. Az ut eredményes volt. Sikerült kieszközölnie, hogy a két napra tervezett hangverseny estén *Fedák* Sári Fregolit hat változatban ugyanegy játszsa el, ahogy ezen alakításával a budapesti újságírók estélyén először feltűnt. Mindkét hangverseny estén szerepelni fog *Rákosi* Szidi a Nemzeti színház kitűnő művésznője, valamint *Tom* Béla hegedűművész is. A művésznők szereplése közötti számokat debreczeni műkedvelők töltik be. A hangverseny estélyre prologot *Kun* Béla, a jogászegélyező egyesület elnöke ír.

Szintársulatunk Nyiregyházán.

A debreczeni szintársulat Nyiregyházán számottevő érdeklődés mellett kezdte meg működését. E hétre a következő műsorral tart előadást: kedden: *A kis mama*. Szerdán: *A görög rabszolga*, operett. Csütörtökön: *Az arany kakas*, énekes vígjáték. Pénteken és szombaton: *Viczeadmirális*, operett. Vasárnap délután: *Sulamith*, dalmű; este: *Anyaföld*, népszínmű.

A király Debreczen kiállításáról.

O Felsőge dicsérete.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, május 14.

Ő felsége, a király délután négy órakor megtekintette a mezőgazdasági kiállítást, ahol a legnagyobb dicsérrettel emelte ki Debreczen gazdasági kiállítását.

A király kíséretében voltak *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Széchenyi* és *Darányi* miniszterek s ő felsége beható érdeklődéssel nézte végig a magyar gazdaságnak a párisi világkiállításán dicsőséget szerzett kiállítását.

A király talán a legtöbb időt a debreczeni gazdák csoportjánál töltötte, ahol *Komlóssy* Arthur főjegyző üdvözölte s kalauzolta a királyt.

Ő felsége látható örömmel szemlélte a debreczeni ötös fogatot, figyelemmel végig nézte az összes hortobágyi képeket, megdicsérte a diszfigatról felvett képet.

Azután a pányvavető csikós szobrát nézt meg.

— *Kinek a műve ez?* — kérdezte a király.

— *Tóth András debreczeni szobrászé Felsőge* — válaszolta a főjegyző.

— *Nagyon szép! Jellemző, Kifejezésteljes!*

A király pár perczig nézte a szoborművet s azután azt mondta:

Ezt a szobrot nagyon érdemes volna sokszorosíttatni!

Megnézett apróra mident, azután a miniszterek felé fordulva így szólott.

— *Debreczen kiállítása szépen sikerült!*

A király távozása előtt *Komlóssy* Arthur Debreczen gazdái nevében megköszönte a legelső magyar ember elismerését és dicséretét.

UJDONSÁGOK.

* **Májusi ajtatosság.** Ma este 6 órakor a róm. kath. templomban szent beszéd, ezt megelőzi „*Mária ének*“ Belezna-sól kétszólamu gyermekkar orgonakisérettel éneklük a Pápay János vezetése alatt álló elemi IV—V. oszt. növendékei. Holnap Láng János kegyesrendi tanár vezetése mellett a gimnáziumi énekkar fog énekelni.

* **Pályázat negyvennyolczas honvédeknek.** A budavári honvédszobrot megkoszorúzó hölgyek alapítványának kamata az idén 240 korona. Ezt a pénzt az alapító oklevél értelmében két szegény negyvennyolczas honvédnek, esetleg honvéddözvegynek vagy vagy árvának kell kiadni. Az alapítvány kamataiért pályázóknak kérvényüket május 20-ig kell beadni a budapesti központi városháza iktató hivatalában.

* **Gazdász majális.** A debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói segélyegyletük javára május 18-án, a nagyerdei Dobos-pavillon táncztermében zártkörű gazdász-majálist rendeznek. Család-jegy 8 korona. Személy-jegy 3 korona. Jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók Zádor Lajos és Szent-Királyi Tivadar urak üzletében és este a pénztárnál. A rendezőség tagjai: Baranyai György, Barbul Miklós, Beszedits György, Czabán Dezső, Czeglédy Ákos, Csuna Jenő, Dávid Ferencz, Dely Lajos, Domokos Dezső, Draveczky László, Forster Tibor, Förster János, Fullajtár István, Geréby György, Gulácsy Gyula, Horváth Andor, Jakó Pál, Janceó Béla, Jármy Béla, Kintzly Sándor, Kiss Antal, Kovács József, Körmendy József, ifj. Madarassy András, Mihó Kálmán, Sajó Ernő, Miklóssy Béla, Morvay Mihály, Réti

Pokomándy Imre, Sohlya Antal, Scharpf Elek, Sommerfeld, Arthur, Szathmáry József, Szentanorási Pál, Szesztay Pista, Szilassy Mihály, ifj. Temesváry János, Tóth István, Tóth Zsigmond, Tunyogy Emil, Vass Sándor, Venczelly Jenő, Venczelly Zoltán, Vogt Vilmos, Zilahy Lukács.

* **Öngyilkosság szerelmi lubánat miatt.** Egy hét alatt a harmadik olyan öngyilkossági esetről kell ma beszámolnunk, amelynek hőse egy-egy fiatal leány, oka pedig szerelmi lubánat. Az utóbbi öngyilkos, aki tegnap délután nehéz kinok között lehelt ki lelkét: *Szabó* Julia. A Hadház-utca 6. számú piros lámpás ház lakója volt. Sokfelé kacintott, mosolygott anélkül, hogy megdobbant volna a szíve, amíg végre egyszer ő is megérezte a szerelem melegségét. Az a fiatal legény, akihez vonzódott, *Gyarmathy* Lajos kőműves legény volt. Az ifju is szerette, igazán, rajongással. Odahordta minden pénzét, mulatott vele, amíg tudatára ébredt annak, hogy *Szabó* Juliát akármennyire szeresse is, nem veheti feleségül. Nélküle nem tudott élni, hát a halálba vágyott és egy nap virradóra szüleinek libakerti lakásán agyonlőtte magát. Azóta folyton busult, kesergett a leány. A kacintás, mosolygást csak erőszakolta, mikor magára maradt, érezte tévedt élete minden keserűségét és szabadulást keresett az örök nyugalmat ígérő halálban. Sósavval megmérgezte magát s három napon keresztül kiülődött, anélkül, hogy környezete tudta volna, mit követett el *Szabó* Julia. Szombaton este, mikor gyöttrő fájdalmait már alig bírta, bevallotta tettét s orvosi intézkedésre nyomban a kózkórházba szállították. A kózkórházban lelkiismeretes buzgósággal volt k rajta az orvosok, hogy megmentsek a leányt, de már késő volt. A méreg pusztító ereje uralkodott már a gyenge nő szervezete felett s a szerencsétlen leány tegn p délután meghalt.

* **Felhívás a kamarai tagok választására.** Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány a kereskedelmi és iparkamara beltagjainak választására vonatkozólag a következő felhívást bocsátotta ki: Vonaikozással a f. év ápril hó 12-én kelt 1937 rfk. 1901. számú s nyomtatásban közzétett felhívásra a debreczeni kereskedelmi és iparkamara beltagjainak választását intéző központi bizottság az 1868-ik évi VI-tk t.-cz. és a nagyméltóságú m. kir. ipar- és kereskedelmügyi miniszteriumnak 7269/IX. 1901. számú intézménye folytán az új kamara beltagjainak megválasztására, a választásra jogosított kereskedőket és iparosokat 1901. évi május hó 15-re a városháza nagytermebe hivatalosan meghívja. A választás d. o. 9—12-ig és d. u. 3—7-ig tartand. A kamara 32 beltagból álland, ebből 16-ot, mint a kereskedelmi osztály tagjait csak kereskedők, 16-ot pedig, mint az iparos osztály tagjait, csak az iparosok és pedig egymás után következő öt évre választják

minden választó a bizottság előtt személyesen tartozik megjelenni s szavazatát szóval jelenti ki, vagy írásban nyújtja be. Az 1868. évi VI-ik törvényzikk 9-ik §-a szerint, kamarai beltaggá választható települt kereskedő és iparos: a) ki polgári jogai teljes élvezetében van; b) a kamara székhelyén lakik (és c) legalább három év óta a kereskedést vagy ipart önállóan és jogositottan üzi, vagy aki olyannál, mint nyilvános társ vagy kereskedelmi, technikai fővezető, legalább ugyanannyi idő óta működik, vagy aki egy kereskedelmi vagy iparos részvénytársulatot igazgatója. Az összeírás, mely a választásra jogosítottak és a megválaszthatók névsorát mutatja fent jelzett helyiségben megtekinthető.

* Kocsi korzó Debreczenben.

A debreczeni jótékony nőegylet fényes ünnepélyre készül, amelyet június 9-én a nagyerdei parkban fog megtartatni. Az ünnepélynek egyik érdekes száma benn a város falai között folyik le. Ez a kocsi korzó lesz, amelyet értesülésünk szerint *Nedeczky* kapitány rendez. A kocsi korzó fényét és pompáját emelni fogja, hogy valamennyi kocsi virágok halmazával díszítsenek fel.

* Zsebmetszők a czirkusz előtt.

Csak most, mikor már a Barnum czirkusz eltávozott, tudták meg, hogy itt létük alatt mégis csak történtek zseb tolvajlások, habár elenyészően csekélyebb számban, mint más városokban, hol eddig Barnum megfordult. Eddig két esetet jelentettek be a rendőrségnél. Az egyik esetben Csanak segédje Rusznyák Antalnak a zsebéből loptak ki ötven koronát bankjegyekben. A második eset Roseberg N. kereskedővel történt, kitől óráját lánczostól együtt ellopták.

* **Véres vonat.** Azt a személyvonatot, amely tegnapelőtt este Debreczenből Szatmár felé robogott, egy jobb időket élő szép asszony vére festette pirosra. Stuller Etelka, aki vagyonos, előkelő nagykárolyi polgár gyermeke volt, de utóbb teljesen elszegényedett, súlyos anyagi gondjaitól szabadulni akart s ezért feküdt a debreczeni vonat elé. A szerencsétlen asszony fejét a vonat a szó teljes értelmében összemorzsolta, úgy, hogy a később megejtett vizsgálat során is csak a sinek között talált kendője és a rajta lévő ruhája után tudták személyazonosságát megállapítani.

* **Czimbalom-hangverseny.** Még alig látszik ki a földből, jóformán beszélni sem tud s már hire van, már multja van. Az 5 éves szőke csöppsről, Balogh Hófehér Katiczáról szól az ének, ki már oly magas személyek, mint Frigyes kir. herceg és neje ő fenségeik, egy évvel ezelőtt cimbalmon játszott legmagasabb megelőzésre s ki azóta is tanulván, most sorra járja a vidéki városokat, bemutatja játéktudományát a magyar hangszeren, a czimbalmon. Érdemes őt látni s meghallgatni. Ma este a „Magyar Király“ kávéházban játszik s bizonyára sokan lesznek, kik a csöpp művésznőt látni és hallani akarják.

* **Az öngyilkosság oka.** Mult héten a kolozsvári lapok egy debreczeni bu rejtélyes öngyilkosságáról irtak,

melyet annak idején mi is közöltünk. Az öngyilkosságot minden kétséget kizáró módon bebizonyították, de sem az ifju kilétét, sem pedig az okot, melyért tettét elkövette, nem tudták kideríteni. Később a halottas házban valaki felismerte az öngyilkost és így derült ki, hogy az öngyilkos Góga József debreczeni születésű kereskedő segéd, aki valószínűleg szerelmt bántában követte volt el tettét. — Csak ma derült ki, hogy Góga József tulajdonképpen szerelmi bánat miatt keresett menekülést a halálban, hanem azért, mert Kisujszálláson nagyobb mérvű sikkasztást követett el és a büntetéstől való félelem adta kezébe a revolvért. Góga József elleni körözvény tegnap érkezett a büntügyi osztályhoz, melyet a debreczeni rendőrség, a bűnös elhalálozása miatt, mint tárgytalant a levéltárba helyezett el. Az öngyilkosságról pedig értesítették a kisujszállási előjáróságot.

* **Tilinkó hangverseny.** A Magyaritestvérek zenekarával ma este Kolker Géza tilinkó művész tart hangversenyt a Hungária kávéházban. Az élvezetesnek ígérkező hangverseny estélyre felhívjuk a zenekedvelő közönség figyelmét.

* **Elveszett munkakönyv.** Vasárnap este 6—8 óra között a nagyerdőben elveszett egy munkakönyv, M. L. névre szóló. A szíves megtaláló, miután ugy sem aheti semmi hasznát, kérietik, szolgáltatná át Sas-utca 3. számú kávéházba, hol illő jutalomban részesül.

A hűtlen asszony bűnhődése.

Osszevagdalt szerelmesek.

Debreczen, május 14.

Lapunk tegnapi számában röviden már hírt adtunk arról a házassági drámáról, amelynek bűnös áldozatai most a közkórház sebészeti osztályán fekszenek.

Varga Gábor, a férj, aki erős felindulásában a borzalmas tettet végrehajtotta, már tegnap a rendőrség kezébe került, ahol nyomban kihallgatták. Törede mes, őszinte vallomást tett. Elmondta, hogy szíve egész szerelmével szerette a feleségét. Az élet küzdelmei, a nehéz munka hamar kimerítették, súlyos beteg lett s bekerült a közkórházba. Három hónapon keresztül feküdt ott. Azalatt a felesége alig látogatta meg, pedig egykor érte dolgozott, küzdött és fáradt s ez a küzdelem döntötte az ágyba.

Helyette gyakrabban eljártak hozzá jó ismerősei, rokonai, akik több ízben elmondták előtte, hogy sohase busuljon a felesége után, ne rontsa a bánattal is magát. Nem érdemes már arra az ő hitestársa. Az se gondol ő vele, kereste és megtalálta a vigasztalóját.

Dehogy hitt volna Varga Gábor ezeknek a szavaknak. Elengedte a füle mellett. Hogy őt elhagyná a felesége? Nincs abban semmi igaz. Rossz a világ! Talán abban lenné meg legnagyobb gyönyörűségét, ha elmárná

tőle a szép asszonyt. Mert takaros, szemrevaló menyecske a felesége, irigylük is tőle.

Mikor aztán kiheverte a nagy bajt s lábadozni kezdett, már nem volt nyugta a kórházban. Addig horták a híreket, amíg csakugyan felébredt benne a féltékenység. Vágyott is ki a kórház falai közül az ő csendes otthonába, ahol majd szerető felesége gyöngédségével, hűségével czáfol rá a világ szavára.

Csak hogy, mikor Varga Gábor hazament az Erzsébet-uton lévő lakásukra, már lakót talált a házban. — Alacsony, csinos legényt, Takaró Istvánt, apró, fekete, göndör bajuszos, még 26—28 év körüli embert. Laskó kellett a házhoz, mert a gazda nem keresett s a menyecskének is csak élnie kellett.

Megnyudodott benne Varga Gábor. Most se tudott volna rosszat gondolni arról, aki szebb időben hűséggel fogott vele kezét egy élet küzdelmeire. Mert lakó van a háznál, ezért rágalmazták meg a szegény asszonyt.

Azután három-négy napig is járt a munka után és szombaton este mikor váratlanul hazament, pillanat alatt meggyőződött róla, hogy igaz volt minden, amit a szép menyecskéről beszéltek. Vad indulat szállta meg. Ezért küzdött, fáradt s tette érte beteggé magát, hogy most így hálálja meg? Maga se fountolta meg, mit cselekszik, a kis faapritó baltája után kapott s a balta élével az ágyban fekvő fiatal legény fejére sújtott. A balta a legény szeme alatt mélyen hatolt be s összezúzta a csontokat. Esmélelően maradt ott a vérbeborult legény, még csak hörgését se hallotta s azt hitte róla Varga Gábor, hogy a szerencsétlen már kilehelle a lelkét.

Erre újra felemelte a baltát s nem az éles, hanem a tompa részével sújtott ébredező felesége fejére. Az erős, jól kitermett asszonyt az első ütés még csak el sem szédítette. Megkapta az ura karját s úgy védekezett ellene. De Varga kiszabadította a karját, még egyet ütött s lehanyatlott az asszony is.

Csak azután ébredt szörnyű tette tudatára. Menekült a kis házikóból, ahová betegsége idején annyi boldogsággal gondolt s most vérfürdővé változott. Ödöngött, bolyongott össze-vissza, míg az esetről értesült rendőrség rá nem talált s a büntügyi osztályhoz nem kísérte.

Varga Gábort, aki még teljesen fel sem épült, nagyon megtörte ez az eset. Vallomása után ügyét áttették, őt pedig átkísérték a királyi ügyészséghez.

Varga Gábornéra és Takaró Istvánra másnap reggel leltek rá a házbéliek. Értesítették a rendőrséget, ahonnan dr. Szentpály Ede rendőrovvos jelent meg s vizsgálta meg a sérüléseket, majd az első segélynyújtás után elrendelte, hogy az asszonyt és a legényt ápolásra a közkórházba vigyék ki.

Vasárnap reggel óta künn fekszenek

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy (ő fenségeik Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő, valamint Hohenlohe herceg által már 4 éves korában a legnagyobb tetszéssel kitüntetve. Ma a korához képest rendkívül ügyes budapesti 5 éves **BALOGH HÓFEHÉRKE KATICZA** czimbalom-művésznő **nagy hangversenyt** rendez, melyre a nagyjódomi közönséget tisztelettel meghívja a

A BIKÁ KÁVÉHÁZ üzletvezetősége.

Ma.

nek mind a ketten a közkórházban. Az asszony állapota csakhamar jobbra változott, de a legény súlyos sérülésével szótlanul feküdt. Eleinte attól lehetett tartani, hogy csak a halál váltja meg szenvedéseitől, de tegnap este már a Takaró István állapota is megváltozott. Azt már biztosan megállapították, hogy a balta ütés nem ért olyan nemesebb részt, amely aggasztóvá tehetné állapotát s biztosan reménykednek benne, hogy úgy az asszony, mint a legény felépülnek s nem is hosszú idő után elhagyhatják a közkórházat.

TÁVIRATOK.

Robbanás az ágyugyárban.

Oviedo, május 14. A trubia ágyugyárban borzasztó robbanás történt. Három ember életét vesztette, tizenöt megsebesült. A kár jelentékeny. A robbanás okát nem tudják.

Az összeférhetlenségi törvényjavaslat.

Budapest, május 14. A szabadelvűpárt ma esti értekezletén folytatták az összeférhetlenségi javaslat részletes tárgyalását. Tegnap már végeztek négy szakasszal és ma az ötödik felett támadt hosszabb vita. Tisza István módosítást adott be, hogy ha az állami szállítások árlejtés után egy évre szólnak, inkompatibilisnek tekintessenek. Széll Kálmán ellene volt a módosításnak s a javaslat ezen szakaszát is változatlanul elfogadta a párt.

A francia miniszterelnök.

Páris, május 13. Waldeck-Rousseau miniszterelnök este utazásából ide visszaérkezett. Fogadására több miniszter jelent meg a pályaudvaron. A miniszterelnök, akinek egészsége már teljesen helyreállt, szívélyesen beszélgetett a miniszterekkel, akik szerencsét kívántak neki teljes felgyógyulásához.

Leégett szeszgyár.

Szászrégen, május 14. Ma hajnalban a Klohs és Wermescher-féle két üzemen kívül álló szeszgyár leégett. A kár körülbelül 120,000 korona.

A hadsereg dicsérete.

Lyon, május 14. Egy tegnap este adott ebéden Lanessan tengerészeti miniszter beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy mindannak, ami a legutóbbi harmincz évben a hadseregért és a haditengerészetért történt, a felét a mostani kormány csinálta. A nélkül, hogy vissza emlékeznek azokra a fájdalmas eseményekre, a melyek oly kegyetlen bizonyítványt állítottak ki arról az elhanyagolásról, melylyel a második császárság Francz aország erőt

feláldozta, helyén való szem előtt tartani mindazt, amit a köztársaság az ország védelme érdekében tett. A mi fegyvereink és ágyuink az egész világon a legjobbak. Hadseregünk elég erős és eléggé ki van képezve, hogy bármily hosszú és heves háboru minden követelményének megfeleljen. Ha 1901-ben végre lesz hajtva a tengerészeti programunk, hidegvérrel nézhetünk szembe a jövő minden eshetőségével. A szónok végül még egyszer felsorolja, hogy mi történt a köztársaság részéről a hadseregért és a tengerészetért és kijelenti, hogy a hadsereg és a haditengerészet ezért mindig hű fog maradni ahhoz az alkotmányhoz, amelyet az ország saját akaratából adott önmagának.

Tőzsde.

— Esti sárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza májusra . . .	7.48
Buza októberre . . .	7.58
Rozs októberre . . .	6.70
Zab októberre . . .	5.70
Tengeri májusra . . .	5.30
„ júliusra . . .	5.35

Irányzat lanyha.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Uralkodók találkozása.** (Éjjeli express tudósítás.) A „Curier Warszawski” szerint az olasz király, a szerb király és a spanyol király még ebben az évben Pétervárra utaznak a csári pár látogatására. Az uralkodók néhány napig Varsóban is fognak tartózkodni, ahol a császári palotában már most készülődnek fogadtatásukra.

× **A király a délelőtti audencia** végeztével lakosztályába visszavonult. Délután két órakor szűkebb kíséretével kihajtatott a mezőgazdasági kiállításba, ahol közel egy óráig tartózkodott. Innen egyenesen a pályaudvarra kocsizott és Gödöllőre hajtatott. A király csak szerdán reggel tér vissza Budapestre és kilovagol a helyőrség rákosi szemlájére.

× **A szultán beteg.** (Éjjeli express tudósítás.) A „Daily Mail” jelenti, hogy a szultán komoly betegségben szenved. Ziemesen tanár a napokban megvizsgálta a szultánt és kijelentette, hogy a baj elhárítására okvetlenül operációra van szükség, melynek azonnali végrehajtása kívánatos volna. A szultán megfontolási időt kért.

× **Reggeli a királynál.** (Éjjeli express tudósítás.) Erzsébet királyné gödöllői emléksobrának leleplezése alkalmából a gödöllői várkastélyban villásreggeli lesz, amelyre az ünnepélyen résztvevő hivatalos személyiségek meghívottak.

× **Öngyilkosság a fürdőben.** (Éjjeli express tudósítás.) Reggel nyolcz órakor jól öltözött fiatal ember állított

be a Kazinczy-utcai gőzfürdőbe. Kádfürdőt kért és az első emeleti nyolczas számú kabint kapta meg. Alig volt benn a fürdőben, amikor a folyosóra pisztolylövés durranása hallatszott ki. A fürdőszemélyzet berohant a kabinba, ahol az öngyilkos fiatal ember levetkőzve a kádban szívenlőtte magát. A golyó menten megölte az életunt fiatal embert, aki — mint a nála volt irások igazolják — Frisch Antal csentei születésű 27 éves kerkedősegéd. Hogy mi vitte az öngyilkosságra, azt még nem állapította meg a rendőrség. Az öngyilkos teteme másfél óráig a fürdőben maradt, aztán kivitték az üllői-uti tete nézőbe.

× **Háromezer korona a szegényeknek.** (Éjjeli express tudósítás.) Laczkó Náthán nagykereskedő elhunyt alkalmából a megboldogult gyermekei ma a szegények gyámolítására a polgármester kezéhez 2000, az izraelita hitközségnél pedig 1000 koronát tettek le.

× **Francia fantázia.** (Éjjeli express tudósítás.) A párisi „Liberté”, mely csaknem mindennap Ausztria bomlásáról és Németországba való beolvasztásáról ír, legutóbbi számában azt újságolja, hogy Fürstenberg Egan erczeg, akinek ugy németországban, mint Ausztriában óriási birtokai vannak, a német császár titkos ágense. Nevezett lap szerint a herczeg, akinek az osztrák udvarnál mindenható befolyása van, jelenleg Ferencz Ferdinánd trónörökös ellen intrigál. A német császár csak legutóbb vadászott Fürstenberg herczegnél, aki neki személyes jó barátja és ez alkalommal — mindig a „Liberté” szerint, — sok szó esett az osztrák viszonyokról, melyekkel a német császár sehogy sincs megelégedve.

× **A trónörökös és Lueger.** (Éjjeli express tudósítás.) Bécsi tudósítónk jelentése szerint Ferencz Ferdinánd főherczeg tegnap este megjelent azon a czukorkaünnepségen, amelyet a bécsi katolikus asszonyok rendeztek. Az ünnepélyen ott volt Lueger, Bécs polgármestere is, akit megszólításával tüntetett ki a trónörökös és — fültanuk szavai szerint — a katolikus érdekek hathatós védelmezéséről tárgyalt vele.

A kéményseprő tragédiája.

— Saját tudósítónktól. —

Bukin község lakosai nem valami jó egyetértésben éltek Szalecki András kéményseprővel. A gyűlölség olyan nagy volt, hogy a szerencsétlen kéményseprőt e hó 8-án hivasásának teljesítése közben agyonverték. E szomorú eset részleteiről az alábbi tudósítást vettük. Szalecki András kerületi kéményseprő egy segédjével e hó 8-án megjelent Bukinban, hogy a szabályrendelileg elrendelt kéményseprést végezze.

A lakosság, különösen az asszony népesség mindig ellenszegült a kéményseprőnek,

mert sajnálták az érette járó tiz krajczárt megfizetni. Így történt ez alkalommal is. Szaleczki a község egyik részét a segédjére bízta, a másik részében pedig ő fogott munkához. A mint belépett Pongár György házához, Pongárné nagy lármával fogadta és tiltakozott a seprés ellen. Szádeczki rá sem hederítve munkához akart fogni s a mint a létráján felkapaszkodott, Pongárné kirántotta alula a létrát és Szaleczki le esett. Erre a kéményseprő fölkapta a létrát s azal végig vágott az asszonyon, mire az nagy jajgatással kifutott az utcára.

Az asszony lármájára összefutottak a szomszédok, s hogy megtudják, miről van szó, Szaleczki, kit a kéményből lehúztak s addig verték agyba-főbe, amíg eszméletét veszve elterült a földön. Az előjáróság a mint értesült az esetről, a bíró néhány emberrel a helyszínre sietett s a szerencsétlen embert bevitték a község házához, mire azonban a szomszéd községből előhívott orvos megérkezett, a fején ejtett súlyos sérülés következtében meghalt. A csendőrség Pongárnét elfogta. Szaleczki segédjének úgy kellett elmenekülni, különben őt is hasonló sors érte volna.

INGATLANOK FORGALMA.

Holló János és neje veszik a debreczeni 7945 szíjtkvben 6484 hsz. a. foglalt 2 hold 400 □-öl ondóai földet Varga József és nejétől 1600 koronáért.

Budai Györgyné Varga Zsuzsanna veszi a debreczeni 598 szíjtkvben foglalt 2672 sorsz. házat özv. Tömösvári Györgyné Major Zsuzsánától 3750 koronáért.

Végh János veszi a debreczeni 4964 szíjtkvben 4072 hsz. a. foglalt 1092 □ öl Hatvan utcai kertit szőlőt Szalai János és nejétől 3000 korona értékben viszont Szalai János és neje veszi a debr. 438 szíjtkvben foglalt 2817 sorsz. házat Végh Jánostól 6000 korona értékben csere czímen.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Ujabb reménység kecsgettette az uradalm igazgatóját s vele Dérci Bélát is.
— Csak már jönnének! — szólott több ízben Dérci, hogy hirt hallanék Irén felől.

— Legyen türelemmel Dérci ur! — nyugtatja meg minden alkalommal az uradalm igazgatója.

Ezalatt a bányában kiszélesítették az utolsó tárnába vezető részt.

— Lámpát adjatok! — szólott a felügyelő.

— Én önnel megyek! — mondá Hadák.

— Helyes! Indulhatunk!

A felügyelő a törmelékekre feküdt s a lámpával kezében úgy csuszott előre a nyíláshoz. Bevilágított a tárnába.

— Lát valamit a felügyelő ur — kérdezte Hadák, aki éppen úgy követte.

— Még semmit!

— Menjünk hát be.

A felügyelő becsuszott a nyíláson s utánna ment Hadák. Azután a bányászok tömegéből még ketten másztak a nyíláshoz.

Benn a tárnában a lámpással kezében haladt a felügyelő s alig tett két lépést, egy nagy szikladarab mellett felkiáltott:

— Itt fekszik!

Hadák oda sietett.

— Él? — kérdezte aggódva.

— Nézzük meg.

Mind a ketten lehajoltak hozzá.

— Itt a fején van egy kis sérülés.

— Elszédült!

— Talán él.

Hadák a Dércziné kezét fogta meg, a felügyelő pedig a szíve felé hajolt.

— A keze meleg!

— A szív lassan ver.

— Él! Él! — kiáltották s a másik pillanatban örömmel visszhangzott a bányászok kiáltása is.

— Vegyük fel! Vigyük ki! — szólott a felügyelő.

Egy pillanatig sem gondolkodtak. — Gyöngéden felemelték Dérczinét a tárnanyi-láshoz s az ott levő bányászok segélyével csendesen, kimélettel, óvatosan kiemelték.

Ezalatt közülök többen kiszaladtak a bányából, hogy Dércinek megvigyék az örömhirt.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm. uradalomból.

Dr. Kétly, dr Bókay, dr Wiederhoffer

tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánljatik

Szolyvai gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál vesebajoknál, cukorbetegség, hughomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitünő asztali viz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Vasáru-üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a t. vevőimet és a n. é. közönséget tudatni, hogy 20 év óta a helybeli piacon fennálló

vasáru-üzletemet

tetemesen megnagyobbítva, és új árukkal felszerelve (a Frohner szálloda mellé)

főter 69 szám alá az Ipar és Kereskedelmi kamara ujonnan épült palotájába

helyeztem át.

Amidőn irántam az eddig tanusított szíves pártfogásért köszönetet mondok, kérem, hogy ezzel a jövőben is részesíteni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Nánássy Lajos

vaskereskedő.

Vasáru cikkek legolesőbb bevásárlási forrása.

INGYEN

küldi a hivatalos nyereményjegyzéket és semmiféle költséget nem számít

Römer Miklós

a m. kir. osztálysorsjáték elárúsitója

BUDAPEST.

VII. Akácfa-utca 41. szám.

Egész sorsjegy 12 korona

fél " 6 "

negyed " 1,50 "

Legozélszerűb pustautalvány szelvényen vagy utánvétellel rendelni.

Huzás 1901. május 22 és 23-án.

Minden második sorsjegy nyer.

Főnyeremény 1 millió korona.

Uj czipő üzlet.

Stiber-féle ház, Battyányi-utca 6. sz.

Nagy választéku raktárt tartok mindenféle legfinomabb bőr különlegességekből, legujabb divat szerint készül

kész czipőkből

ugy hölgyek, urak, valamint gyermekek részére.

Az összes kész czipők is saját műhelyemben a legjobb minőségű anyagokból készülnek, azoknak tartóságáért kezes kedem.

Tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy próba megrendeléssel megtisztelni kegyeskedjék. A legszolidabb és legpontosabb kiszolgálást ígérve

kiváló tisztelettel
Liener Sámuel
czipész.

Sör raktár a Budafok-kőbányai Haggemacher féle serfőzde kitünő gyártmányainak nagyban eladásával bizott meg, minélfogva tisztelettel értesitem a t. nagyközönséget, hogy erre vonatkozó megrendelések fűszer üzletemben Deák Ferencz-utca 26. szám alatt vétetnek fel. Telephon 1 szám. Tisztelettel Hirsch Ferencz

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Jó házi koszt kapható kihordásra is, özv. Urnőnél. Egymalom-u. 3. sz.

Naponta friss Prágai sonka egész nyáron kapható Tóth Kálmán fűszer üzletében.

Gyorsan száradó szoba lakkok és olajban törött festékek Tóth Kálmán üzletében kaphatók.

Glazé-keztük tisztítását jutányos áron vállalom. Péterfia-utca 37. szám.

Katona keztük mosása javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Köhögés ellen Pemeteftü csukorka Borsy csukrázdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Elárusító ügynök 200 korona biztosítékkal azonal belépésre kerestetik. Czim a kiadóhívalban.

20 drb. Első-Debreczeni Takarékpénztári részvény eladó. Czim kiadóhivatalban.

Cyrano de Bergerac legújabb Crém torta kapható; BORSY csukrázdában 1 darab 12 fillér. Egy egész 2 korona.

özv. Weissenberg és fia cégénél, 13 város-utca 39. kaphatni jutányosan jó minőségű zabot, búkkönyt, babot, kölest, tengerit, árpót és diót kisebb mennyiségben és ugyanott egy mérleg egy olcsó kerékpár és néhány kötés uj gömbölyű és lapos vas eladó.

Krémer Jakab kárpitos Simonffy-utca 27. Tisztelettel tudatom, hogy minden szakmába vágó munkát jutányosan vállalok. Matracz, csipke függönyök tisztítását, ablak rolettek, valamint önműködő amerikai rolettek készítését. Elköltözésnél butor pakolást vállalok. Teke aszta készítését vállalok. Szives pártfogást kérek.

Terényi János

férfi szabó. Debreczen, Hatvan-utca 24. sz. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, miután az üzlethelyiséggel felhagytam, azért sokkal jutányosabban készítek, úgy magyar, mint német ruhákat a legújabb divat szerint. Kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Müncheni Hofbrau

a bajor király udvari serfőzdéből,

eredeti töltésű palaczkokban egyedül kapható

Czeplédy és Polgár

fűszer-, csemege üzletében. Bika szállóval szemben.

Telefon 65. szám.

KUNZ JÓZSEF ÉS TÁRSA

cég

DEBRECZEN, kistemplom-bazárban lévő

fióküzletét

közelebb áadni szá dékozván, a raktáron levő selym,gyapjuszövet és mosó női ruhakelméket, szőnyeg árúkat

leszállított áron

bocsájtja a n. é. közönség rendelkezésére. Kiselejtezett árú és maradványok féláron.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Egyszerű és díszes

kertilóczák,

kertifecskekendők, legjobb mintájú

kútszivattyúk

és minden építkezési

vasöntvények gyári áron kaphatók

a vasöntőde telepén

Péterfia-Hadházi-utczában.

Ugyanott

kitünő szerkezetű láncc nélküli

kerékpárok

minta után

150 koronáért

rendelhetők.

A kerékpárok egy liquidált gráci gyárból valók s csak addig kaphatók, míg a készlet tart.

Verseny

Czipő-üzlet olcsó árakra való tekintettel

Tolnai Dániel áruháza

Debreczen, főtér, a főpostával szemben. Ajánl

Férfi-, Női- és Gyermek-czipőket

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választéku raktárt tart, előnyösen ismert első rangu műhelyt kézi készítéseiből. Tartósság tekintetében elégedetlenség ki van zárva.

Bevásárlások sehol jobban és olcsóbban nem eszközölhetők.

Uri divat-czikkék, u. m. divatos kalapok, ingek, nyakkendők stb. jutányos árakban.

Tisztelettel

TOLNAI DÁNIEL.

Pünkösdi vásár!!

Neumann testvéreknel

a Tisza-palotában,

rengeteg felhalmozott választékban érkeztek a szebbnél szebb kivitelű

Női-, Férfi és Gyermek-czipők, Kalapok, Fehérműek.

valamint mindenféle

ÚRI DIVAT-CZIKKEK,

melyek ma és mindennap

felülmulthatatlan olcsó árakban adatnak el.

Tessék saját érdekében megkísérteni.

Tisztelettel

Neumann Testvérek,

főtér, Tisza palota.

Gyapjuszöveteket

a legszolidabb

szabott árak mellett

Weisz Adolf

posztókereskedőnél szerezhethjük be. Kossuth-utca 1. szám, a csukrázda mellett. A címre tessék vigyázni.

Melyik a legjobb szépitő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz, teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J.

a Kigyóhoz címzett gyógyszerárában, Debreczenben.